

Budapest,

2004. szeptember 27.,

hétfő

135. szám

Ára: 322,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
56/2004. (IX. 27.) BM r.	Az egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 16/2003. (IV. 18.) BM rendelet módosításáról.	11528
117/2004. (IX. 27.) GKM-IHM-NKÖM e. r.	A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium műszaki dokumentációs és tájékoztatói szervezetének kialakításáról szóló 16/1965. (Közl. Ért. 9.) KPM-MM együttes utasítás hatályon kívül helyezéséről.	11531
118/2004. (IX. 27.) GKM-IHM-KvVM e. r.	Az árvíz-, a belvízvédekezés és a helyi vízkárelhárítás együttműködési feladatairól szóló 1/1985. (Közl. Ért. 1.) KM-MP-OVH együttes utasítás hatályon kívül helyezéséről	11531
25/2004. (IX. 27.) HM r.	A Magyar Honvédség, valamint a miniszter közvetlen irányítása (felügyelete) alá tartozó szervezetek hivatásos és szerződéses állományának beosztási kategóriába történő részletes besorolásáról, illetve az ezen beosztásokban elérhető rendfokozatokról szóló 30/2001. (XII. 27.) HM rendelet módosításáról	11532
26/2004. (IX. 27.) HM r.	A személyi állomány pihentetésével és a szociális gondoskodással kapcsolatos feladatokról szóló 31/2002. (V. 3.) HM rendelet módosításáról	11534
118/2004. (IX. 27.) KE h.	Bírák felmentéséről	11536
119/2004. (IX. 27.) KE h.	Bírák felmentéséről és bírák kinevezéséről	11536
120/2004. (IX. 27.) KE h.	Nyugállományú rendőr altábornagyi kinevezéséről	11537
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata (1/2004. KPJE szám)	11537
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata (3/2004. BJE szám)	11540
	Az Országos Választási Bizottság 123/2004. (IX. 23.) OVB határozata	11545
	Az Országos Választási Bizottság 124/2004. (IX. 23.) OVB határozata	11546
	Az Országos Választási Bizottság 125/2004. (IX. 23.) OVB határozata	11546

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 56/2004. (IX. 27.) BM rendelete

az egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 16/2003. (IV. 18.) BM rendelet módosításáról

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. § (1) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az oktatási miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

Az egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 16/2003. (IV. 18.) BM rendelet 7. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a 2004. szeptember 1-jét követően kezdődő képzések tekintetében kell alkalmazni.

Dr. Lamperth Mónika s. k.,
belügyminiszter

Melléklet
az 56/2004. (IX. 27.) BM rendelethez

[7. számú melléklet
a 16/2003. (IV. 18.) BM rendelethez]

A HATÁRRENDÉSZ szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 8912 01
2. A szakképesítés megnevezése: Határrendész
3. A szakképesítés hozzárendelt FEOR száma: 5361

4. Maximális óraszám: 2960 óra
5. Elmélet aránya: 50%
6. Gyakorlat aránya : 50%
7. Évfolyamok száma: 2

II. A szakképesítés egyéb adatai

1. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai végzettség: középiskolai érettségi.
2. Szakmai alkalmassági követelmények: hivatásos szolgálatra való alkalmasság.
3. Szakmai alapképzés időtartama: –
4. Előzetes szakmai gyakorlat: –
5. Szintvizsga: –
6. Előírt gyakorlat: 1120 óra.
7. Képzési idő: 2 tanév (4 félév).

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
5361	Határrendész

2. A munkaterület rövid leírása

A határrendész szakképesítés a Határőrség hivatásos tiszthelyettesi és zászlósi beosztásaiban biztosítja, hogy a határrendész képes legyen:

- az államhatárhoz kapcsolódó, jogszabályban rögzített, hatáskörbe utalt jogellenes cselekmények felfedezésére, megelőzésére, megakadályozására, illetve a rendészeti, védelmi és egyéb szolgálati tevékenységek ellátásakor a jogszerű, szakszerű és eredményes intézkedések végrehajtására,
- szolgálati csoportvezetői, szakaszparancsnoki feladatok végrehajtására.

A szakképesítés elsősorban a Határőrség helyi és területi szerveiben meghatározott beosztások betöltésére jogosít, és a főtörzszászlósi rendfokozat elérését biztosítja.

3. A szakképesítéssel rokon szakképesítés

A munkakör, foglalkozás	
OKJ azonosító száma	megnevezése
52 8912 02	Rendőr

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok és követelmények:

A szolgálati intézkedések megtétele, a rendészeti és a békefeladattól eltérő minősített időszakos feladatok végrehajtása, részvétel a bűnmegelőzési és bűnüldözési alapfeladatokban, valamint rendészeti igazgatási munkában való közreműködés.

1. Határrendészeti feladatok végrehajtása

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

- a követelményeknek megfelelően szolgálatra felkészülni, jelentkezni, szolgálatba lépni, szolgálattal összefüggő feladatokat szakszerűen ellátni;

- a jogszabályokban előírt intézkedéseket szakszerűen teljesíteni, az erről szóló jelentést megtenni szóban és írásban;

- a kényszerítő eszközöket arányosan, jogszerűen alkalmazni;

- menetvonalon, szolgálati helyen a feladatokat ellátni, objektumba való beléptetést, őrzés- és vagyoni védelmi tevékenységet végrehajtani, a teljesített szolgálatot kulturáltan okmányolni;

- a határrendészeti-szolgálati ellenőrzést szakszerűen teljesíteni, jelentési kötelezettségeinek eleget tenni, a konspirációs és biztonsági rendszabályokat betartani, légi, vízi, szárazföldi határellenőrzést végrehajtani;

- személyazonosításban, okmányok ellenőrzésében eredményesen tevékenykedni, a jogellenes cselekményekre utaló helyzetet felismerni;

- az úti és egyéb okmányokkal kapcsolatos hamisítást felfedni, jelentési kötelezettségének eleget tenni;

- a kirendeltségen használatos speciális technikai eszközöket alkalmazni, vízumot kiadni;

- más szervekkel határrendészeti ügyekben kommunikálni;

- a társadalmi és együttműködő szervekkel, lakossággal a követelményeknek megfelelő kapcsolatot fenntartani;

- a katasztrófavédelemre, a minősített időszakra vonatkozó feladatok végrehajtására;

- az elsajátított önvédelmi és közelharc technikák felhasználásával az intézkedéstaktika jogszerű és szakszerű alkalmazására;

- csoportban rendészeti és katonai jellegű feladatok ellátásában részt venni, menekültügyi szükséghelyzetben és fegyveres csoport felszámolásában közreműködni.

Ismerje a parancsnoki munka sorrendjét, azt legyen képes a gyakorlatban szolgálati csoport (szakasz) szinten alkalmazni.

Legyen jártas az úti okmányok, vízumok biztonsági és biometrikus elemeivel összefüggő feladatok ellátásában.

2. Bűnügyi és felderítő munka

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

- jegyzőkönyv, jelentés, feljelentés elkészítésére, bűnügyi fényképezésre; az ujjlenyomatvétel módszereinek alkalmazására;

- a Határőrség feladatrendszeréhez kapcsolódó bűnüldözési, rendészeti, államigazgatási, idegenrendészeti, szabálysértési, valamint körözési nyilvántartások használatára;
- a büntetőeljárás kényszerintézkedések megtételében való közreműködésre;

- váljon képessé nyílt információszerzésre, konspirációs és biztonsági szabályok betartására, a jogsértő cselekmények felismerésére, az elsődleges intézkedések megtételére, a helyszíni adatgyűjtés végrehajtására, dokumentálására;

- büntetőeljárás cselekmények fogantatására, azok dokumentálására, rögzítésére;

- jogsértő cselekmények felismerésére, az elsődleges intézkedések megtételére, a helyszíni adatgyűjtés végrehajtására;

- használni kriminológiai és krimináltaktikai tudását, a nyomozati módszereket, taktikákat és technikákat a mindennapi munkában;

- kihallgatási, meghallgatási módszerek alkalmazására;

- az önálló helyszínelésre;

- felismerni a szervezett bűnözés tevékenységét.

3. Határrendészeti igazgatási tevékenység

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

- a kirendeltségi hatáskörbe tartozó idegenrendészeti teendők teljesítésére, menekültügyi kérelmet benyújtók elsődleges meghallgatására;

- a szabálysértések elkövetőinek helyszíni bírságolására, a feljelentés előírásoknak megfelelő elkészítésére;

- a Határőrség felügyelete alatt álló külföldiek szállítására, kísérésére;

- az idegenrendészeti fogdáknak végrehajtandó őrzési, biztosítási teendők ellátására;

- kitoloncolásra, valamint a nemzetközi egyezmények szerinti személyek átadása-átvétele végrehajtásában való közreműködésre;

- az idegenrendészeti nyilvántartások kezelésére, értékelésére;

- a kirendeltségi hatáskörbe tartozó vízumkiadás, visszairányítás, illetve visszautasítás intézkedések teljesítésére.

4. Jogi előírások

A határőr tiszthelyettes ismerje:

- a szolgálati tevékenységéhez szükséges, a tevékenységét meghatározó nemzeti és uniós jogforrásokat, jogszabályokat, nemzetközi szerződéseket, fogalmakat;

- munkájához szükséges mértékben tudjon eligazodni az alapvető jogforrásokban, fogalmakban, kiemelten

- = a Magyar Köztársaság Alkotmányában,

- = a Magyar Köztársaság közigazgatási rendszerében, a határrendészeti tevékenységgel kapcsolatos jogszabályokban,

- = az EU fő intézményeinek feladataiban,

= a szomszédos államokkal kötött nemzetközi szerződések és együttműködési megállapodások tartalmában,
 = a kisebbségi, humanitárius és polgári jog alapjaiban,
 = az emberi jogi elvekben [általában, beleértve az 1955. évi ECHR-t, az 1951. évi menekültügyi (Genfi) egyezményt], azok tiszteletben tartásával dönteni és cselekedni;
 – a büntető jogszabályok általános és különös rendelkezéseit, az egyes – elsősorban az államhatárhoz, határrendészeti feladatai ellátásához kapcsolódó – bűncselekmények társadalmi megítéléséhez szükséges jogi kategóriákat és szankciókat, az egyes jogsértő magatartásokat, a különböző bűncselekményeket.

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– a büntetőjog és büntető eljárásjog határrendészeti kérdésekben történő alkalmazására;
 – az elsajátított ismeretek alapján felismert jogsértő magatartások elkövetőivel szemben foganatosítandó intézkedések megtételére;
 – a Határőrségre és annak céljaira vonatkozóan a nemzetközi jog legfontosabb előírásainak alkalmazására.

5. Társadalmi és kommunikációs kapcsolatok

A határőr tiszthelyettes ismerje:

– a határrendészeti munka helyét és szerepét a társadalomban, kapcsolódásait más rendvédelmi, rendészeti és honvédelmi, valamint civil szervezetekkel;
 – szakmai tevékenysége erősítése érdekében a vonatkozó szociológiai, pszichológiai, pedagógiai, kommunikációs, erkölcsi, szakmai-etikai előírásokat, amelyek erősítik a szakmai motiváltságot, csoportkohéziót, az erkölcsi tartást, a társadalom egyes közösségeivel történő aktív és konfliktusmentes együttműködést;
 – a nemzeti, a szomszédos és az EU-s határőrizeti rendszer történetét, jelenét, jövőjét.

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– a pszichológia és a kommunikáció alkalmazható eredményeinek a határrendészeti munkában való szoros adaptációjára;
 – kiválasztani a helyes módszereket és döntéseket az emberek különböző kultúrája és etnikai/vallási háttere alapján;
 – kezelni az agresszív viselkedést, a konfliktust és a stresszt.

6. Testnevelési és önvédelmi követelmények

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– az elsajátított önvédelmi technikák felhasználásával önmaga, társai és az állampolgárok védelmére,
 – a fizikai ellenállás megtörésére, a megkezdett intézkedés befejezésére;
 – állóképessége, erőnléte alapján az előírt fizikai követelményeknek való megfelelésre.

7. Általános szolgálati és lökiképzési feladatok

A határőr tiszthelyettes ismerje:

– a beosztásának megfelelő alaki, tereptani és topográfiai, ügykezelési, titokvédelmi, személyügyi, munka-, egészség- és környezetvédelmi előírásokat;
 – a minősített időszakokra vonatkozó rendelkezéseket és a védelmi igazgatás alapjait;
 – a szolgálati viszonyával kapcsolatos alapvető jogokat és kötelezettségeket;
 – alkalmazza a biztonsági rendszabályokat és a löelméleti ismereteket;
 – a Határőrségnél rendszeresített lőfegyvereket.

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– a szolgálat ellátása során a határozott, jogszerű és alaki fellépésre, szolgálati feladatai ellátására bármilyen terepen, rendkívüli viszonyok között is, katasztrófák elhárításában a segítségnyújtásra, saját és mások jogainak védelmében;
 – elvégezni életmentő elsősegélyt;
 – előírászerűen, biztonságosan tárolni, kezelni, karbantartani és szükség szerint jogszerűen és hatékonyan használni a lőfegyvereket.

A határőr tiszthelyettes készség szinten legyen képes:

– a fegyverrel kívánatos legalapvetőbb taktikai mozgásokra, fogásokra, feladat-végrehajtásra;
 – alkalmazni a biztonsági rendszabályokat és a löelméleti ismereteket.

8. Informatikai szakismeretek

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– a híradórendszer egyes eszközeinek szabályos használatára, a forgalmazás szabályainak betartására, az adattovábbításra.

A határőr tiszthelyettes legyen jártas:

– az egyedi és hálózati számítógépek használatában, a rendszeresített programok, informatikai és nyilvántartó rendszerek kezelésében (ROBOTZSARU, határregisztrációs ellenőrzési program), a prioritásban, valamint a gyakrabban használt nyomtatványok gépi kitöltésében, a hibák javításában;
 – a SIS és az EURODAC használatában.

9. Idegennyelv-használat

A határőr tiszthelyettes legyen képes:

– a tanult idegen nyelven a külföldi személyt a legáltalánosabb témákban felvilágosítani;
 – magát megértetni szolgálati fellépése alkalmával, a leggyakoribb utasításokat érthetően a külföldi állampolgár tudomására hozni, és a külföldi állampolgár közlésének lényegét megérteni.

V. A szakmai vizsgáztatás követelményei

Az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzést követő szakmai vizsgát a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet előírása szerint a belügyminiszter által feljogosított szakképző intézményben és az intézmény mellett működő vizsgabizottságok előtt kell letenni.

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltétele iskolai rendszerű képzést követően:

- a Központi Program alapján folytatott tanulmányok eredményes befejezése;
- a Központi Programban meghatározott időtartamú és formájú szakmai gyakorlat eredményes teljesítése;
- az előírtaknak megfelelő gépjármű-vezetői engedély.

A szakmai vizsgára bocsátás feltétele az iskolarendszeren kívüli képzést követően:

- a IV. fejezetben előírt szakmai követelmények alapján a felnőttképzési törvény szerint készült képzési programban foglaltak elsajátítása;
- rendelkezzen a Belügyminisztériumnál, a BM irányítása alá tartozó rendvédelmi szerveknél hivatásos, szerződéses szolgálati viszonytal vagy három év közsolgálati, közalkalmazotti jogviszonytal, munkaviszonytal.

2. A szakmai vizsga részei

Írásbeli vizsga:

A belügyminiszter által jóváhagyott és kiadott feladatsor, amely tartalmazza a határrendészet, a bűnügyi és felderítő ismeretek, valamint a rendészeti igazgatási ismeretek vizsgatárgyak tananyagát.

Időtartam: 120 perc.

Gyakorlati vizsga:

A szakmai vizsgát szervező intézmény által a határrendészet, a bűnügyi és felderítő ismeretek, valamint a rendészeti igazgatási ismeretek vizsgatárgyaiból összeállított szituációs feladatok gyakorlati megoldása.

Szóbeli vizsga:

A szóbeli vizsgán a vizsgázónak a határrendészet, a bűnügyi és felderítő ismeretek, továbbá a rendészeti igazgatási ismeretek tantárgyak témaköreiből összeállított – a belügyminiszter által kiadott – összefüggő kérdéseket kell megválaszolnia.

3. A szakmai vizsga értékelése

A szakmai elméleti vizsga osztályzatát az írásbeli és a szóbeli vizsgarész érdemjegyeinek számtani átlaga adja.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgarész egy-egy érdemjeggyel kerül értékelésre.

Amennyiben valamelyik osztályzat elégtelen, azt a vizsgarészt meg kell ismételni.

A szakmai gyakorlati vizsga osztályzata a szituációs feladat megoldására kapott érdemjegy.

**A gazdasági és közlekedési miniszter,
az informatikai és hírközlési miniszter,
valamint a nemzeti kulturális örökség
miniszterének**

**117/2004. (IX. 27.) GKM–IHM–NKÖM
együttes rendelete**

a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium műszaki dokumentációs és tájékoztatási szervezetének kialakításáról szóló 16/1965. (Közl. Ért. 9.) KPM–MM együttes utasítás hatályon kívül helyezéséről

Az 1988. január 1-jét megelőzően kibocsátott utasítások deregulációjára irányuló miniszteri rendeletek kiadását biztosító felhatalmazásról szóló 237/2004. (VIII. 13.) Korm. rendelet 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. §

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium műszaki dokumentációs és tájékoztatási szervezetének kialakításáról szóló 16/1965. (Közl. Ért. 9.) KPM–MM együttes utasítás hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, és a kihirdetését követő 30. napon hatályát veszti.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési
miniszter

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési
miniszter

Hiller István s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

**A gazdasági és közlekedési miniszter,
az informatikai és hírközlési miniszter,
valamint a környezetvédelmi és vízügyi
miniszter**

**118/2004. (IX. 27.) GKM–IHM–KvVM
együttes rendelete**

**az árvíz-, a belvízvédkezés és a helyi
vízkárelhárítás együttműködési feladatairól szóló
1/1985. (Közl. Ért. 1.) KM–MP–OVH
együttes utasítás hatályon kívül helyezéséről**

Az 1988. január 1-jét megelőzően kibocsátott utasítások deregulációjára irányuló miniszteri rendeletek kiadását

biztosító felhatalmazásról szóló 237/2004. (VIII. 13.) Korm. rendelet 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. §

Az árvíz-, a belvízvédekezés és a helyi vízkárelhárítás együttműködési feladatairól szóló 1/1985. (Közl. Ért. 1.) KM–MP–OVH együttes utasítás hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, és a kihirdetését követő 30. napon hatályát veszti.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési
miniszter

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési
miniszter

Dr. Persányi Miklós s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

A honvédelmi miniszter 25/2004. (IX. 27.) HM rendelete

a Magyar Honvédség, valamint a miniszter közvetlen irányítása (felügyelete) alá tartozó szervezetek hivatásos és szerződéses állományának beosztási kategóriába történő részletes besorolásáról, illetve az ezen beosztásokban elérhető rendfokozatokról szóló 30/2001. (XII. 27.) HM rendelet módosításáról

A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 287. §-a (2) bekezdésének *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Magyar Honvédség, valamint a miniszter közvetlen irányítása (felügyelete) alá tartozó szervezetek hivatásos és szerződéses állományának beosztási kategóriába történő részletes besorolásáról, illetve az ezen beosztásokban elérhető rendfokozatokról szóló – többször módosított – 30/2001. (XII. 27.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) módosítására a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az R. 1. számú melléklete B) pontjának az „1. Vezérkari főnök közvetlen alárendeltjei, helyőrség-támogatók” cím alatti táblázat „Helyőrség-támogatók” megjelölésű oszlopa a következők szerint módosul:

- az „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sorában a „parancsnok (dandársintű szervezetek)” beosztási megnevezés helyébe a „parancsnok (dandár, ezred, 5/62.kl.z.)” beosztási megnevezés,
- a „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sorában a „parancsnokhelyettes (dandársintű szervezetek) beosztási megnevezés helyébe a „parancsnok-helyettes (dandár, ezred, 5/62.kl.z.)” beosztási megnevezés

lép.

(2) Az R. 1. számú melléklete B) pontjának a „2. Fegyvernemek, szolgálati ágak I.” cím alatti táblázat „lövész, harcokcsi, könnyű vegyes” megjelölésű oszlopa a következők szerint módosul:

- a „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sora
„BTKK parancsnok-helyettes”,
- a „III.” besorolási kategória „százados” rendfokozati sora
„BTKK kiképzési tiszt”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

2. §

Az R. 1. számú melléklete B) pontjának a „3. Fegyvernemek, szolgálati ágak II.” cím alatti táblázata a következők szerint módosul:

- a) a „repülő, helikopter” megjelölésű oszlop
- „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sora
„ÖÁR: – törzsfőnök hadműveleti helyettes (integrációs főnök),
– vezető szervek részlegvezető”,
„repülőszázad hadműveleti és elektronikai hadviselést támogató (EHT) központ parancsnok”,
 - a „III.” besorolási kategória „százados” rendfokozati sorában az „ÖÁR részlegvezetők és helyetteseik” megnevezés „ÖÁR részlegvezető-helyettes”

megnevezésre módosul;

- b) a „légi vezetési radar” megjelölésű oszlop
- „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sora
„radarbázis parancsnok”,
 - „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sora
„radar mérőpont parancsnok”,
 - „III.” besorolási kategória „százados” rendfokozati sora
„radarcsoport parancsnok”

beosztási megnevezésekkel egészül ki.

3. §

(1) Az R. 1. számú melléklete B) pontjának a „4. Logisztika és egészségügy” cím alatti táblázata a következők szerint módosul:

- a) a „csapategészségügy” megjelölésű oszlop
- „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sora
 - „5/62. kl.z. foglalkozás-egészségügyi központ parancsnok”;
- b) a „logisztikai szakalárendeltek” megjelölésű oszlop
- „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sorában az „LJÜ parancsnok-helyettes és törzsfőnök (pk.h.)” megnevezés „LJÜ főmérnök (pk.h.), törzsfőnök (pk.h.)”

megnevezésre módosul, továbbá az

„LJÜ osztályvezető”;

- a „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sora
- „LJÜ osztályvezető-helyettes”

beosztási megnevezésekkel egészül ki;

- c) a „csapatlogisztika” megnevezésű oszlopban
- az „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sora
 - „64. log.ezred logisztikai főnök”,
 - a „IV.” besorolási kategória „őrnagy” rendfokozati sora
 - „64. log.ezred logisztikai főnök-helyettes”,
 - a „III.” besorolási kategória „százados” rendfokozati sora
 - „radar mérőpont támogató csoport parancsnok”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

(2) Az R. 1. számú melléklete B) pontja „6. Egyéb szervek, zenészek” cím alatti táblázata „Központi Tiszthelyettes Szakképző Iskola, Középiszkola és Kollégium” megnevezésű oszlopának

- „V.” besorolási kategória „alezredes” rendfokozati sora
- „igazgató”,
- „osztályvezető”

beosztási megnevezésekkel egészül ki.

4. §

Az R. 2. számú melléklete B) pontjának a „3. Fegyvernemek, szolgálati ágak II.” cím alatti táblázata a következők szerint módosul:

- A „légi vezetési és radar” megjelölésű oszlopban
- a „IX.” besorolási kategória „törzszászlós” rendfokozati sora
 - „radarbázis vezénylő zászlós”,
 - a „VIII.” besorolási kategória „zászlós” rendfokozati sora
 - „radar mérőpont vezénylő zászlós”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

5. §

Az R. 2. számú melléklete B) pontjának a „4. Logisztika és egészségügy” cím alatti táblázata a következők szerint módosul:

- a) a „csapategészségügy” megjelölésű oszlopban
- a „VIII.” besorolási kategória „zászlós” rendfokozati sora
 - „vezető asszisztens”;
- b) a „logisztikai szakalárendeltek” megjelölésű oszlopban
- a „VIII.” besorolási kategória „zászlós” rendfokozati sora
 - „LJÜ ellátó és raktári részleg vezető, repülést kiszolgáló és szállító részlegvezető”,
 - a „VII.” besorolási kategória „főtörzsrőmester” rendfokozati sora
 - „LJÜ raktárvezető”,
 - az „V.” besorolási kategória „őrmester” rendfokozati sora
 - „LJÜ repülést kiszolgáló és szállító részleg főszereplő, technikus”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

6. §

(1) Az R. 4. számú melléklete „I. BESOROLÁSI OSZTÁLY” cím alatti táblázata „ZMNE” megnevezésű oszlopának

- „őrnagy” rendfokozati sora
- „szakorvos”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

(2) Az R. 4. számú melléklete „I. BESOROLÁSI OSZTÁLY” cím alatti táblázatának „Katonai szervezetek” megnevezésű oszlopa a következők szerint módosul:

- az „őrnagy” rendfokozati sor
- „LJÜ repülő mérnök, főtechnológus”,
- „jogi és igazgatási főnök helyettes (dandár)”,
- „jogi és igazgatási főnök (ezred szintű szervezet)”,
- „jogi és igazgatási részlegvezető (önálló zászlóalj)”,
- a „százados” rendfokozati sor
- „LJÜ üzemeltető mérnök, technológus”,
- „jogi és igazgatási főnök helyettes (ezred szintű szervezet)”,
- „jogász tiszt (részlegvezető helyettes) (önálló zászlóalj)”

beosztási megnevezésekkel egészül ki, egyben

- a „gépesített lövész, harckocsi zászlóalj egészségügyi központ parancsnok” megnevezés helyébe
- „zászlóalj egészségügyi központ parancsnok”

megnevezés lép.

7. §

(1) Az R. 4. számú melléklete „II. BESOROLÁSI OSZTÁLY” cím alatti táblázatának „KFGH, ZMNE” megnevezésű oszlopa a következők szerint módosul:

- a „zászlós” rendfokozati sor „raktárvezető”, „szakasszisztens”,
- a „főtörzsőrmester” rendfokozati sor „logisztikai beosztott”,
- a „törzsőrmester” rendfokozati sor „főszakács”, „előadó”,
- a „szakaszvezető” rendfokozati sor „felszolgáló”, „anyagkezelő”, „gk. vezető”, „szerelő”

beosztási megnevezésekkel egészül ki.

(2) Az R. 4. számú melléklete „II. BESOROLÁSI OSZTÁLY” cím alatti táblázatának „Katonai szervezetek” megnevezésű oszlopa a következők szerint módosul:

- a „törzszászlós” rendfokozati sor „ellátó beosztott (hdt. szintű)”,
- a „zászlós” rendfokozati sor „MH térképész szolgálat szakági beosztottak”, „LJÜ repülőgép szerelő, technikus”,
- a „főtörzsőrmester” rendfokozati sor „LJÜ ellátó és raktári részleg vezető-helyettes”, „repülést kiszolgáló”, „szállító részleg vezető-helyettes”, „információvédelmi ügyeletes”,
- a „törzsőrmester” rendfokozati sor „asszisztens (eü.)”

beosztási megnevezésekkel egészül ki.

8. §

Az R. 6. számú melléklete „I. BESOROLÁSI OSZTÁLY” cím alatti táblázatának „MK Katonai Felderítő Hivatal” megnevezésű oszlopának

- a „VII.” besorolási kategória, „ezredes” rendfokozati sora „főosztályvezető (NBI képviselő)”

beosztási megnevezéssel egészül ki.

9. §

(1) Ez a rendelet kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2004. július 1-jétől kell alkalmazni.

(2) A hatálybalépéssel egyidejűleg az R. 9. §-ának a 6. számú melléklet tartalmát megállapító szövegrészből az „és szerződéses”, az R. 1. számú mellékletének B) pontja alatt a „4. Logisztika és egészségügy” táblázat „logisztikai szakalárendeltek” megnevezésű oszlopa „III.” besorolású kategóriának „százados” rendfokozati sorából az „LJÜ részlegvezető, főtechnológus”, az R. 2. számú mellékleté-

nek B) pontja alatt a „4. Logisztika és egészségügy” táblázat „logisztikai szakalárendeltek” megnevezésű oszlopa „VIII.” besorolású kategóriának „zászlós” rendfokozati sorából az „LJÜ technikus” szövegrész hatályát veszti.

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

A honvédelmi miniszter 26/2004. (IX. 27.) HM rendelete

a személyi állomány pihentetésével és a szociális gondoskodással kapcsolatos feladatokról szóló 31/2002. (V. 3.) HM rendelet módosításáról

A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 287. § (2) bekezdésének g) pontjában, valamint a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 10. § g) pontjában kapott felhatalmazás alapján – figyelemmel a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltakra – a személyi állomány pihentetésével és a szociális gondoskodással kapcsolatos feladatokról szóló 31/2002. (V. 3.) HM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. 1. §-a az alábbi (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) E rendeletben meghatározott nyugdíjas otthoni ellátás a nyugállomány tagját, továbbá a hivatásos és a nyugállomány tagjának özvegyét – amennyiben az öregségi nyugdíjkorhatárt elérte – illeti meg.”

2. §

Az R. 15. §-a helyébe az alábbi 15–15/B. §-ok lépnek:

„15. § (1) A Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) a Hjt. 232. § (2) bekezdésében foglaltak megvalósítása érdekében szakosított ellátás részeként nyugdíjas otthoni elhelyezést biztosít.

(2) Nyugdíjas otthonban elsősorban azok elhelyezését kell biztosítani, akiknek a szociális helyzete vagy az egészségi állapota ezt indokolja, ugyanakkor rendszeres gyógyintézet ellátást nem igényelnek.

(3) Nyugdíjas otthonban elhelyezésre jogosult a Hjt. 207. § (1) bekezdése, továbbá 208. § (1) bekezdése alapján rokkantsági nyugdíjban részesülő is, ha önmaga ellátásá-

ról nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes gondoskodni, de állandó orvosi felügyeletet nem igényel.

(4) Ha a (2) és (3) bekezdésben meghatározott személy pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved, a tárca kezelésében lévő nyugdíjas otthonban nem helyezhető el.

(5) Azokon a településeken, ahol a HM kezelésében nyugdíjas otthon nem működik, a tárca férőhelyet vásárol.

15/A. § (1) A HM kezelésében lévő nyugdíjas otthon(ok) fenntartót megillető jogosítványait a HM humánpolitikai főosztályvezető gyakorolja, és az ebből fakadó feladatokat is ő látja el.

(2) A tárca kezelésében lévő nyugdíjas otthon(ok) vezetőjét pályázat útján kell kiválasztani. A pályázat feltételeit – jogszabályban előírt szakmai követelmények érvényesítésével – a HM humánpolitikai helyettes államtitkár határozza meg. A pályázatot a HM hivatalos lapja teszi közzé.

15/B. § (1) Az ellátás igénybevételét a jogosult kérelmezi a területileg illetékes hadkiegészítő parancsnoknál. A parancsnok a kérelmet a nyilvántartásba vételt követően soron kívül a központi személyügyi szerv útján az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott szakértőkből álló bizottság elnökéhez továbbítja.

(2) A beérkezett kérelmek elbírálását a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján a bizottság a beérkezés sorrendjében végzi.

(3) A HM kezelésében lévő nyugdíjas otthonban az ellátást igénybevevő az intézményi elhelyezéskor a lakóegység igénybevételéért egyszeri hozzájárulást, az intézményi ellátásért személyi térítési díjat fizet. Az egyszeri hozzájárulás összege a bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás jogcímen egy ellátott után járó tárgyévi normatív állami támogatás háromszorosát nem haladja meg.

(4) A HM rendelkezésű lakását a bérbeadó honvédelmi szerv rendelkezésére bocsátó bérlő mentesül az egyszeri hozzájárulás megfizetése alól.

(5) A kérelmező szociális, vagyoni helyzetétől függően a bizottság javaslatára, az egyszeri hozzájárulás egészének vagy egy részének átvállalásáról a HM humánpolitikai főosztályvezető dönt. A 15. § (5) bekezdése szerint vásárolt férőhely (lakóegység) egyszeri hozzájárulásának legfeljebb 70%-a – amely nem haladhatja meg a bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás jogcímen egy ellátott után járó tárgyévi normatív állami támogatás háromszorosát – vállalható át.

(6) A havi ellátás személyi térítési díját a tárca kezelésében lévő nyugdíjas otthonban az önköltség alapján az intézmény vezetője állapítja meg, de az nem haladhatja meg a beköltöző nyugdíjának 80%-át.

(7) A HM kezelésében lévő nyugdíjas otthonban az ellátás részletes szabályait az intézmény vezetője és az ellátást igénybevevő, illetve törvényes képviselője közötti szerző-

désben kell meghatározni, és abban úgy kell megállapodni, hogy az érintettek az ellátásról – méltányos feltételek mellett – bármikor lemondhassanak.”

3. §

Ez a rendelet kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, egyidejűleg az R. a jelen rendelet 1. számú melléklete szerinti új 1. számú melléklettel és a 2. számú melléklete szerinti új 2. számú melléklettel egészül ki, az R. eredeti mellékletének számozása 3. számú mellékletre változik.

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

1. számú melléklet
a 26/2004. (IX. 27.) HM rendelethez

[1. számú melléklet
a 31/2002. (V. 3.) HM rendelethez]

A szakértői bizottság összetétele

1. A bizottság elnöke:
– a HM humánpolitikai főosztályvezető által delegált személy.

2. Tagjai:
– a HM HVK személyügyi csoportfőnök,
– a HM HVK egészségügyi csoportfőnök,
– a HM infrastrukturális főosztályvezető,
– a HM közgazdasági és vagyonszerzési főosztályvezető,
– a HM jogi képviselési főosztályvezető,
– a HM Központi Pénzügyi és Számviteli Hivatal főigazgató,
– a HM Idősügyi Tanács
által delegált 1-1 személy.

A bizottság szükség szerint, de évente legalább négy alkalommal ülésezik. Ügyrendjét maga határozza meg, és a honvédelmi miniszter hagyja jóvá.

2. számú melléklet
a 26/2004. (IX. 27.) HM rendelethez

[2. számú melléklet
a 31/2002. (V. 3.) HM rendelethez]

A kérelmek elbírálásának szempontjai

Az elbírálás alapja a kitöltött jelentkezési lap. A jelentkezési lap mellékletét képezi:

- a jogosult jövedelmi és vagyoni viszonyait hitelesen bizonyító igazolások;
- a jogosult egészségügyi állapotát bizonyító igazolások;
- az illetékes megyei (fővárosi) hadkiegészítő parancsnokság környezettanulmánya.

A környezettanulmánynak tartalmaznia kell az elbíráláshoz szükséges, a jogosultra vonatkozó 1–6. pontban felsorolt adatokat:

1. Jövedelmi és vagyoni helyzet, anyagi rászorultság (nyugdíj mértéke, egyéb jövedelmek, ingó és ingatlan vagyon, különös tekintettel lakástulajdon) mértéke.

2. Jelenlegi szociális körülményei [lakáskörülmények (bérlet, albérlet, haszonélvezet stb.), szociális környezet (egyedülálló, családtagok távolsága, rokoni-baráti környezet), a település jellege (falú, város), önkormányzati ellátás, bűnügyi fertőzöttség stb.].

3. Egészségi állapot (saját, illetve házastárs önmaga el látására képes, segítséggel képes, képtelen, mozgássérült, mozgáskorlátozott).

4. Életkor.

5. Jogosultság (katona, özvegy).

6. Katonai érdemek (szolgálatban eltöltött idő, kapott kitüntetések, rendfokozat).

A környezettanulmány kiterjedhet további olyan tényekre is, amelyek a jogosult nyugdíjas otthonban történő elhelyezése szempontjából jelentőséggel bírnak (pl. hősi halott özvegye).

III. rész HATÁROZATOK

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 118/2004. (IX. 27.) KE határozata

bírák felmentéséről

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács előterjesztésére

szolgálati viszonyának jogellenes megszüntetésére tekintettel

dr. Varga Mihályt,

a bírói eskü letételének megtagadása miatt

dr. Sárga Zoltán Tibort

a mai nappal bírói tisztségéből felmentem.

Budapest, 2004. szeptember 21.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

KEH ügyszám: IV-1/3525/2004.

A Köztársaság Elnökének 119/2004. (IX. 27.) KE határozata

bírák felmentéséről és bírák kinevezéséről

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács előterjesztésére lemondásukra tekintettel

dr. Tenke Editet

2004. október 15-i hatállyal,

Somkutiné dr. Vásárhelyi Anikót

2004. november 22-i hatállyal,

dr. Böröcz Margitot

2004. december 30-i hatállyal,

a felső korhatár elérése miatt

dr. Serényi Györgyöt

2005. március 29-i hatállyal,

nyugállományba helyezés iránti kérelmére

Kissné dr. Uhlár Máriát

2005. március 31-i hatállyal

bírói tisztségéből felmentem;

dr. Módra Szilvia Mártát

dr. Széplakiné dr. Balogh Évát és

dr. Zumbók Pétert

2004. október 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak,

dr. Balogh Krisztina Beátát,

dr. Elek Gabriella Lídiát,

dr. Gyarmathy Juditot,

*dr. Kerékgyártó Krisztinát,
dr. Koltai György Lászlót,
dr. Modrovich Ágota Máriát,
dr. Németh Károly Csabát,
dr. Sasvári Pétert,
dr. Szili Zsolt Gergelyt és
dr. Tóth Csenge Odettet*

a 2004. október 1. napjától 2007. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra bírónak

kinevezem.

Budapest, 2004. szeptember 21.

*Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke*

KEH ügyszám: IV-1/3526/2004.

A Köztársaság Elnökének 120/2004. (IX. 27.) KE határozata

nyugállományú rendőr altábornagyi kinevezéséről

A belügyminiszter előterjesztésére *dr. Túrós András* nyugállományú rendőr vezérőrnagyot, az Országos Rendőr-főkapitányság Közbiztonsági Főigazgatóság volt főigazgatóját, 60. születésnapja alkalmából, az 1949. évi XX. törvény 30/A. § (1) bekezdés *i*) pontja alapján, több évtizedes kiemelkedő rendőri munkavégzése, valamint a rendvédelmi szervek tevékenységének segítésében kifejtett kimagasló érdemei elismeréseként, 2004. szeptember 27-i hatállyal

nyugállományú rendőr altábornaggyá

kinevezem.

Budapest, 2004. szeptember 17.

*Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke*

Ellenjegyzem:

*Dr. Lampert Mónika s. k.,
belügyminiszter*

KEH ügyszám: V-5/3502/2004.

IRÁNYMUTATÁSOK, IV. rész JOGEGYSÉGI HATÁROZATOK

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozatai

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

1/2004. KPJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának jogegységi tanácsa a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú orvosi vélemény nem közigazgatási határozatnak, hanem szakvéleménynek minősül, ezért – közigazgatási határozat hiányában – a foglalkozás-egészségügyi szolgálattal szemben a vélemény felülvizsgálata iránt sem a Pp. XX. fejezete szerinti közigazgatási per, sem a Pp. 349. § (5) bekezdés szerinti, a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó eljárás nem indítható.

Ha a vizsgált személy munkaviszonyban, illetve ezzel egy tekintet alá eső jogviszonyban áll, a munkáltatónak az alkalmasságról szóló vélemény alapján tett intézkedése a Pp. 349. § (1) bekezdése alapján munkaügyi perben vitatható. A munkaszerződés megkötésére irányuló eljárásban keletkezett vélemény a Pp. 349. § (2) bekezdés *a*) pont alapján lehet munkaügyi vita tárgya. A foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú szakvélemény közvetve ezen eljárások keretében tehető vitássá.

A nem munkaviszonyban, illetve ezzel egy tekintet alá eső jogviszonyban szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatott személy, valamint a tanuló és a hallgató az alkalmasságról szóló vélemény alapján meghozott intézkedéssel szemben a jogviszonyára irányadó törvényben meghatározott módon vehet igénybe bírósági jogorvoslatot.

INDOKOLÁS

I.

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi

LXVI. törvény (Bszi.) 29. § (1) bekezdésének *a*) pontja és 31. § (1) bekezdésének *a*) pontja alapján jogegységi eljárást kezdeményezett a munkaköri, illetve szakmai alkalmasság orvosi elbírálásának eredményeként készült másodfokú orvosi alkalmassági vélemény bírósági felülvizsgálatának lehetősége tárgyában.

Az indítvány szerint a jogegységi határozat meghozatalát eltérő határozatok, továbbá az egységes jogszabályértelmezésen alapuló ítélkezési gyakorlat kialakítása indokolja.

A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.37.522/2000/4. számú végzésében a munkavállaló felperesnek a másodfokú foglalkozás-egészségügyi vélemény felülvizsgálata iránt indított perében, amely perben az egészségügyi intézmény szerepelt alperesként, a pert megszüntette, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezte. Az indokolásban megállapította, hogy a Pp. 324. § (2) bekezdése alapján a Pp. XX. fejezete szerinti közigazgatási per lefolytatásának nem volt helye.

Az Mpk.I.10.053/2002. számú ügyben a felperes pályaalkalmassági egészségügyi vizsgálatát a közhasznú társaság alperes végezte el. A megyei bíróság a hatáskörének hiányát a Pp. 349. § (5) bekezdésével, a munkaügyi bíróság pedig azzal indokolta, hogy a felperes és a közhasznú társaság között munkaviszony nem állt fenn. A Legfelsőbb Bíróság eljáró bírósággul a munkaügyi bíróságot jelölte ki. Az indokolásban a Pp. 349. § (5) bekezdésre, az 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 9. §-a alapján az alperes egészségügyi szolgáltatói minőségére hivatkozott.

II.

A legfőbb ügyész álláspontja szerint a foglalkozás-egészségügyi munkaköri alkalmassági vizsgálat tárgyában készített másodfokú vélemény szakvéleménynek minősül, ezért közigazgatási pernek nincs helye. A 33/1998. (VI. 24.) NM rendelettel kapcsolatban jogegységi határozat meghozatalát tartotta szükségesnek.

III.

1. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 9. és 49. §-a alapján a szervezett munkavégzésben való részvétel általános feltétele az Mvt. 49. § (1) bekezdésben körülírt alkalmasság. Az Mvt. 87. §-a 9. pontjában lévő értelmező rendelkezés szerint szervezett munkavégzésnek minősül: a munkaviszonyban, a közszolgálati, illetve a közalkalmazotti jogviszonyban, szövetkezeti tagság esetén a munkaviszony jellegű jogviszonyban, a szakképző iskolákban a tanulói jogviszony keretében a szakmai képzési követelmények teljesülése során, továbbá a tanuló szerződés alapján, a hallgatói jogviszonyban a gyakorlati képzés során, a büntetés-végrehajtási jogviszonyban (előzetes letartóztatásban, elítéltként), a közigazgatási

határozat alapján, a fegyveres erők, a fegyveres szervek (ideértve a hivatásos önkormányzati tűzoltóságot és más rendvédelmi szervet), a katasztrófavédelem központi és területi szerveinek tagjai által szolgálati viszonyukban, a polgári szolgálatban végzett munka, valamint a munkáltató által kezdeményezett, irányított vagy jóváhagyott társadalmi munka.

Az Mvt. 50., 60. §, a 88. § (2) bekezdése, és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *d*) pontjában lévő felhatalmazás alapján a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet (R.) szabályozza a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatát és véleményezését. A rendelet hatálya kiterjed a 2. § (1) bekezdés alapján a (2)–(3) bekezdésekben foglalt kivételekkel

a) a munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata és véleményezése tekintetében

aa) minden munkáltatóra, aki a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 87. §-ának 9. pontja szerinti szervezett munkavégzés (a továbbiakban: szervezett munkavégzés) keretében munkavállalót foglalkoztat,

ab) minden munkavállalóra, akit szervezett munkavégzés – beleértve a közhasznú munkát is – keretében foglalkoztatnak belföldön, továbbá akit az *aa*) pont szerinti munkáltató külföldre küld munkavégzés céljából, valamint a rendszeres szociális segélyt kérelmező igényjogosult aktív korú nem foglalkoztatott személyre (a továbbiakban: munkavállaló),

ac) a munkaügyi központra,

ad) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) 58. § (5) bekezdés *d*) pontja szerinti munkanélküli (a továbbiakban: munkanélküli),

ae) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 37/A. §-ának (6) bekezdésében foglalt feladatkörében a települési önkormányzatra;

b) a szakmai alkalmasság orvosi vizsgálata és véleményezése tekintetében

ba) a szakképző intézményre,

bb) a tanulóra, a 11. § (2) bekezdésben meghatározott esetben a hallgatóra,

bc) a munkaügyi központra,

bd) a munkanélküliekre;

c) a foglalkoztathatóság szakvéleményezése tekintetében a munkaügyi központra és a munkanélküli;

d) a személyi higiénés alkalmasság vizsgálata és véleményezése tekintetében a munkát végző személyre.

A (2) és (3) bekezdés alapján külön jogszabályokban megfogalmazottak szerint kell eljárni például a gépjárművezetők, lőfegyvertartási engedéllyel rendelkező személyek munkaköri alkalmasságának orvosi vizsgálatánál és véleményezésénél.

A tevékenység szerinti miniszter által meghatározott munkakörök (foglalkozások) esetében pályaalkalmassági vizsgálat is szükséges, melyre vonatkozóan a vizsgálat

rendjét a tevékenység szerinti miniszter a népjóléti (egészségügyi, szociális és családügyi) miniszterrel egyetértésben határozza meg [21/2000. (VIII. 29.) BM–IM–TNM együttes rendelet].

2. Az R. 11. § (1) bekezdés szerint (meghatározott kivételtől eltekintve) a véleményezést első fokon a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás nyújtására jogosult orvos végzi, a 12. § értelmében ennek felülvizsgálatát lehet kérni az illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó helytől, amely a véleményét az R. 11. számú melléklet szerinti „Másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vélemény” elnevezésű nyomtatványon közli a kérelmezővel. A 11. számú melléklet lábjegyzetként a következő „megjegyzést” tartalmazza: „A II. fokú döntés ellen a bírósághoz lehet fellebbezni 15 napon belül”.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény a munkaegészségügyről szóló fejezetében az 55. §-ban határozza meg a foglalkozás-egészségügy feladatát: a munkavállaló orvosi vizsgálatával megállapítja a munkavállaló terhelhetőségét, eldönti a munkavállaló adott munkakörre, szakmára való egészségi alkalmasságát, és meghatározza a foglalkoztathatóság feltételeit; a munkavállalót a munkaköre ellátására alkalmasnak vagy alkalmatlannak minősíti, továbbá meghatározza, hogy milyen munkakörnyezetben, mely feltételek mellett alkalmas a munkavégzésre [55. § *d)* és *f)* pont]. E törvény 106. §-a értelmében az egészségügyi szolgáltatások közé tartozik a munkára, illetőleg a szakmára való egészségi alkalmasság elbírálása, illetőleg véleményezése *a)* pont.

Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást a munkáltatónál működő, illetve az ezzel nem rendelkező munkáltatók, a munkaügyi központok, a települési önkormányzatok, illetve szakképző intézmények részére térítés ellenében végző szolgáltató láthatja el [89/1995. (VII. 14.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés, (3) bekezdés]. A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet 2. § (1) bekezdése ilyen szolgálat működtetésére jogosultnak tekint minden természetes és jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező társaságot, amennyiben az ehhez szükséges feltételeknek megfelel. A szolgálat a munkaköri alkalmassági vizsgálatokat alapszolgáltatás keretében végzi [4. § (1) bekezdés *a)* pont], az 5. § (1) bekezdésből megállapíthatóan a szakellátás a székhely szerinti megyében (fővárosban) a munkaköri alkalmasság másodfokú elbírálását, munkanélküliek beiskolázás előtti és munkaközvetítés előkészítése keretében történő szakmai alkalmassági vizsgálatát, a szakképzést folytató intézmények tanulóinak és felsőoktatási intézmények hallgatóinak külön jogszabály szerinti szakmai alkalmassági vizsgálatát végzi [5. § (1) bekezdés *a)*, *c)*, *i)* pontok].

3. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 349. § (2) bekezdés *a)* pontja értelmében mun-

kaügyi pernek minősül a munkaszerződés megkötését megelőző tárgyalásra, a munkaviszony megszűnését követően a munkaviszonyból eredő jogra alapított igény érvényesítése.

Az említett jogszabály (5) bekezdése szerint munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik a munkaügyi ellenőrzés, a munkavédelem keretében hozott közigazgatási határozat, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján a megyei (fővárosi) munkaügyi központ által hozott közigazgatási határozat, valamint a társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata; ennek során a munkaügyi bíróság a XX. fejezet szabályai szerint jár el.

A Pp. XX. fejezete alkalmazásában közigazgatási határozatnak minősül: az államigazgatási szervnek vagy államigazgatási ügy intézésére feljogosított más szervnek hatósági államigazgatási ügyben (1957. évi IV. törvény 3. §) hozott határozata, a helyi önkormányzat törvényben meghatározott határozata, belső szabályzata, illetve egyéb döntése, más szervnek az a határozata, amelynek felülvizsgálatára vonatkozóan külön törvény e fejezet alkalmazását rendeli [Pp. 324. § (2) bekezdés].

IV.

1. A jogegységi tanács álláspontja szerint a III. pontban megjelölt jogszabályokból az a következtetés vonható le, hogy a munkaköri, személyi higiénés, munkára, szakmára való egészségügyi, illetve pályaalkalmasság – összefoglalóan munkaköri alkalmasság – fennállásának vagy hiányának vizsgálatához, illetve az ezzel összefüggő tények értékeléséhez olyan különleges szakértelem felhasználását igénylő állásfoglalás szükséges, amely elősegíti az ügy teljeskörű és végleges eldöntését. A munkaköri alkalmasságról szóló másodfokú orvosi vélemény tehát nem közigazgatási határozatnak, hanem szakvéleménynek minősül, ezért – közigazgatási határozat hiányában – a foglalkozás-egészségügyi szolgálattal szemben a vélemény felülvizsgálata iránt sem a Pp. XX. fejezete szerinti közigazgatási per, sem a Pp. 349. § (5) bekezdés szerinti, a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó eljárás nem indítható.

2. A munkaköri alkalmasság tárgyában készített szakvélemény ellen az R. 11. számú mellékletében lévő jogorvoslatról szóló megjegyzés a bírói jogorvoslat lehetőségét nem biztosítja [1987. évi XI. törvény 2. § *c)* pont]. A szakvéleménnyel érintett személyi körbe tartozó jogalanyok részére azonban a bírósághoz fordulás jogát a rájuk irányadó jogszabályok az alábbiak miatt nem zárják ki:

a) A munkáltató az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 102. § (1) és (2) bekezdésben megfogalmazott fő kötelezettsége szerint a munkavállalót az egészsége veszélyezte-

tése nélkül foglalkoztathatja. Az Mvt. rendelkezései szerint kell eljárnia az előírt munkaköri alkalmassági vizsgálatok elvégztetése céljából, és intézkedést az alkalmassági vélemény alapján tehet. Az intézkedése ellen a munkavállaló az Mt. 199. § (1) bekezdése alapján indíthat keresetet, amelynek elbírálására a munkaügyi perek szabályait kell alkalmazni (Pp. XXIII. fejezet). Amennyiben a munkaköri alkalmassági vélemény a munkaszerződés megkötését megelőzően készül, az igény a Pp. 349. § (2) bekezdés a) pontja alapján munkaügyi perben érvényesíthető.

b) A munkakörre való alkalmasság, alkalmatlanság, a foglalkoztathatóság egészségügyi, munkakörnyezetre vonatkozó feltételeiről a másodfokú szakvéleményben lévő ténymegállapítások alapján hozható döntés a nem munkaviszonyban (ezzel egy tekintet alá eső jogviszonyban) szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatott, a tanuló, a hallgató, valamint a munkanélküli foglalkoztatásáról (az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 55. §-a, az R. 11. és 12. §-a).

A nem munkaviszonyban (ezzel egy tekintet alá eső jogviszonyban) szervezett munkavégzésben foglalkoztatott a jogviszonyára vonatkozó törvények alapján indíthat keresetet a másik félnek a másodfokú foglalkozás-egészségügyi szakvélemény alapján tett jognyilatkozata, eljárása miatt; a szakvélemény megállapításai ellen bizonyításnak van helye.

c) A munkaerő-piaci szolgáltatások keretében munkaközvetítésben részesülő munkanélküli az ügyében meghozott határozat ellen az államigazgatási eljárás általános szabályai szerint vehet igénybe jogorvoslatot, ennek keretében vitathatja a másodfokú foglalkozás-egészségügyi véleményt [a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 28. § b) pont, 54., 55. §]. A munkaügyi bíróság e perben a Pp. XX. fejezete szerint jár el [Pp. 349. § (5) bekezdés].

d) A közoktatásban szakiskolában, vagy szakközépiskolában részt vevő tanulónak az alkalmassági szakvélemény alapján meghozott iskolai döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott törvényességi, továbbá az egyéni érdeksérelemre alapított felülbírálati kérelme tárgyában bírósági felülvizsgálatnak van helye. A perben a Pp. XX. fejezetét kell alkalmazni, a bíróság a döntést megváltoztathatja [a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 83. §, 84. § (4) bekezdés].

e) A felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló hallgató a felsőoktatási intézmény döntése, intézkedése vagy mulasztása ellen jogorvoslatot vehet igénybe, ennek keretében az intézmény másodfokú határozatának bírósági felülvizsgálatát kérheti jogszabálysértésre, illetve a hallgatói jogviszonyra vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással. E rendelkezés alapján az ügyet érintő szakvélemény a perben vizsgálható [a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 27. § (2) bekezdés, 34. § (10) be-

kezdés, 83. § (14) bekezdés]. Az ügyben a Pp. XX. fejezetét kell alkalmazni.

Budapest, 2004. szeptember 1.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Tallián Blanka s. k., Bauer Jánosné dr. s. k.,
előadó bíró bíró

Dr. Murányi Katalin s. k., Dr. Wellmann György s. k.,
bíró bíró

Dr. Fekete Zsuzsanna s. k., Dr. Kozma György s. k.,
bíró bíró

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

3/2004. BJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának büntető jogegységi tanácsa Budapesten, a 2004. szeptember hó 13. napján tartott ülésen meghozta és nyilvánosan kihirdette a következő

jogegységi határozatot:

I. Az állam vagyoni sérelmével járó bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban helye van pótmagánvádnak, minden olyan esetben, amikor annak a Be. 53. §-a (1) bekezdésében meghatározott feltételei fennállanak. Nincs jelentősége annak, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény a vagyon elleni bűncselekmények (Btk. XVIII. fejezete) körében, vagy a Büntető Törvény Különös Része más fejezetében van-e elhelyezve.

II. Az államot, mint sértettet pótmagánvádlóként az a szerve képviseli, melynek érdekkörét a cselekmény érintette. Ez a szerv lehet állami vállalat (Ptk. 31. §-a), egyéb állami gazdálkodó szerv (Ptk. 35. §-a) vagy költségvetési szerv (Ptk. 36. §). A pótmagánvádat az e szervek képviseletére jogosult személyek [Ptk. 31. §-a (6) bekezdése és 36. §-a (2) bekezdése] terjeszthetik elő.

INDOKOLÁS

I.

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának vezetője a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi

LXVI. törvény (Bsz.) 31. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja, illetve a Be. 440. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja, továbbá a Bsz. 29. §-a (1) bekezdése *a*) pontja, illetve a Be. 439. §-a (1) bekezdése *a*) pontja alapján a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében, elvi kérdésben jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat hozatalát indítványozta.

Az indítványban foglaltak szerint az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 53. §-a új jogintézményként szabályozza a pótmagánvádlóként fellépés lehetőségét. A megjelölt törvényhely szerint a sértett az e törvényben meghatározott esetekben pótmagánvádlóként léphet fel, ha

- a*) az ügyész vagy a nyomozó hatóság a feljelentést elutasította, vagy a nyomozást megszüntette,
- b*) az ügyész a vádemelést részben mellőzte,
- c*) az ügyész a vádat elejtette.

A pótmagánvád a büntetőeljárás lényeges új eleme, amely eddig egyértelműként kezelt fogalmaknak a korábitól elvileg eltérő értelmezését teszi lehetővé.

Azt, hogy a büntetőeljárásban ki a sértett, a hatályos törvény és a korábbi eljárásjogi törvények (1896. évi XXXIII. tc., 1973. évi I. törvény) tartalmilag azonosan határozzák meg.

A több mint száz éve azonos szabályozás alapján mindaddig nem merült fel az értelmezés szükségessége abban a kérdésben, hogy a büntetőeljárásban ki lehet sértett, illetve ki gyakorolhatja a sértetti jogokat.

Kérdésként merül fel, hogy az állam lehet-e a büntetőeljárás sértettje, s ha igen, a sértetti jogokat ki gyakorolhatja, az állam büntetőjogi sérelme esetén van-e helye pótmagánvádnak, tekintettel az ügyészség – mint közvádó – alkotmányos szerepére, helyzetére. Elképzelhető olyan álláspont, mely szerint ezekben az esetekben az ügyészséget – mint a közérdeket védő jogosítványokat gyakorló szervet – illetik meg a sértetti jogok, s ezért pótmagánvádnak nincs helye.

E körben további fontos kérdés lehet az, hogy az állam vagyoni sérelmével járó bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban van-e helye pótmagánvádnak és ki élhet ezzel a jogosítvánnyal. Kiemelést érdemel az a tény, hogy az állam vagyoni érdekeit nem kizárólag a vagyoni elleni bűncselekmények (Btk. XVIII. fejezete), hanem más jogi tárgyát érintő bűncselekmények is (pl. Btk. 310. §-a, adó- és társadalombiztosítási csalás) sérthetik.

A pótmagánvád intézményének szabályozása tehát olyan új helyzetet eredményezett, amelyre tekintettel a sértett fogalmának korábbi egységes jogértelmezése vitathatóvá válhat, s ezért a Be. 439. §-a (1) bekezdése *a*) pontja értelmében – a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében – helye van jogegységi eljárásnak és jogegységi határozat meghozatalának.

Az eldöntendő elvi kérdésben az indítványozó az alábbiakat fejtette ki:

A pótmagánvád előterjesztésére – a törvényben írt feltételek mellett – a sértett jogosult. A sértett fogalmát a büntetőeljárás törvény egyértelműen meghatározza. A Be. 51. §-a (1) bekezdése szerint sértett az, akinek a jogát,

vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. A Be. 53. §-a (1) bekezdése szabályozza azokat az eseteket, amikor a sértett pótmagánvádlóként léphet fel. A büntető anyagi jog szabályait is figyelembe véve leszögezhető, hogy a sértett lehet természetes személy, jogi személy és lehet az állam is. Így van ez olyan bűncselekmények esetén is, amelyek vagyoni jellegű sérelmet okoznak.

A Ptk. 28. §-a (1) bekezdése értelmében az állam – mint vagyoni viszonyok alanya – jogi személy. Nem szorul bővebb indokolásra, hogy e vagyoni viszonyok, melyeknek az állam az alanya, is sérülhetnek bűncselekményekkel oksági kapcsolatban.

Az eljárási törvénynek nincs olyan tételes rendelkezése, de a Be. hivatkozott szabályaiból sem vonható le olyan következtetés, mely szerint az említett sértetti kör valamelyikének bármely eljárási joga korlátozható, sőt elvonható lenne.

Amikor a törvényalkotó a pótmagánvádat szükségtelennek ítélte, azt tételes rendelkezéssel kizárta [Be. 474. §-a (5) bekezdése, katonai bűncselekmények miatt folytatott eljárás]. Ebből is az következik, hogy az államot is megilletik mindazok a jogok, amelyeket a törvény a sértettek számára biztosít, amennyiben bármely jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette, vagy veszélyeztette. Így – természetesen a képviselője útján – pótmagánvádlóként is felléphet.

Nincs jelentősége a kérdés megítélése során, hogy az államot a bűncselekménnyel okozott sérelem milyen minőségében érintette. A büntetőeljárásban – amennyiben sértett – az állam kizárólag a büntetőeljárási jogviszony szereplőjeként jár el. Ebben a minőségében nincsenek különleges (közhatalmi) jogosítványai, nincs több joga, mint bármely más sértettnek, de eltérő törvényi rendelkezés hiányában kevesebb sem lehet. Az állam, amikor bűncselekmény sértettjeként a büntetőeljárás alanyává válik, nem a hatósági jellegével él, ugyanolyan sértett, mint bárki más. Ez a helyzet akkor is, amikor az államot a bűncselekmény révén vagyoni sérelem érte. Közömbös az, hogy az állami vagyonban (a köztulajdonban) milyen jellegű bűncselekmény idézett elő tényleges károsodást.

Az állami vagyon sérelme elsősorban természetesen vagyoni elleni bűncselekmények (Btk. XVII. fejezete) elkövetése révén valósulhat meg, de ilyen eredménnyel járhatnak a Btk. Különös Része más fejezeteiben szabályozott bűncselekmények is. A gazdasági bűncselekmények zöme (így különösen a Btk. 310. §-ában szabályozott adó- és társadalombiztosítási csalás) azon túl, hogy a gazdálkodás rendjét sérti vagy veszélyezteti a tulajdoni vagyoni viszonyok sérelmével is jár. Az adócsalás nem csupán az állami pénzgazdálkodás rendjét támadja, az adóbevétel csökkentése révén egyúttal a közvagyon is károsítja.

A pótmagánvádlóként fellépés lehetőségét a törvény az ilyen esetekben is biztosítja.

Ezt a felfogást támasztja alá az Alkotmánybíróság több döntése is [21/1990. (X. 4.), 7/1991. (II. 28.) stb.], melyek kiemelten hangsúlyozzák a különböző tulajdoni formák

közötti egyenjogúságot, s különösen az egyenjogúságból eredő egyenlő védelmet. Az adócsalás (és más a tulajdoni vagyoni viszonyokat is védő bűncselekmények) szankcionálásával a törvényhozó a köztulajdont is védi, és a büntető eljárásjog biztosítja a védelem érvényesülését, kereteit. A pótmagánvád intézménye biztosítja ezeket az eljárásjogi kereteket abban az esetben, ha a közvádoló ezt nem teszi meg.

Mindezekon túl az indítványozó rámutatott arra is, hogy az ügyészség jelenleg széles körű alkotmányos függetlenséget élvez, a végrehajtó hatalomtól – a közigazgatástól – teljesen elkülönül, függősége még az Országgyűléssel szemben is viszonylagos, mint ezt az Alkotmánybíróság a 3/2004. (II. 17.) számú határozatában leszögezte. E szinte teljes körű függetlenség viszont szükségessé teszi a pótmagánvádlóként fellépés jogának elismerését az állami vagyon sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban is. Az ügyészségnek bármely okra vagy körülményre visszavezethető tévedése vagy mulasztása e nélkül ugyanis orvosolhatatlan lenne.

A kifejtettek alapján az előterjesztő indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa elvi élel mondja ki:

I. Az állam vagyoni sérelmével járó bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban helye van pótmagánvádnak minden olyan esetben, amikor annak a Be. 53. §-a (1) bekezdésében szabályozott feltételei fennállnak. Nincs jelentősége annak, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény a vagyon elleni bűncselekmények (Btk. XVIII. fejezete) körében vagy a Büntető Törvény Különös Része más fejezetében van-e elhelyezve.

II. Az államot mint sértettet pótmagánvádlóként az a szerve képviseli, melynek érdekkörét a cselekmény érintette. Ez a szerv lehet állami vállalat (Ptk. 31. §-a), egyéb állami gazdálkodó szerv (Ptk. 35. §-a) vagy költségvetési szerv. A pótmagánvádat az e szervek képviselőjére jogosult személyek [Ptk. 31. §-a (6) bekezdése és 36. §-a (2) bekezdése] terjeszthetik elő.

II.

A legfőbb ügyész a BF. 1475/2004. számú átiratában kifejtettek szerint a jogegységi indítvánnyal nem ért egyet.

Az álláspontjának lényege a következő:

Amikor a sértett nem természetes személy, jogi képviselőre a Be. 56. §-a (3) bekezdése tartalmaz speciális rendelkezést.

E szerint állami szervet és gazdálkodó szervezetet a képviselőre feljogosított dolgozója, illetőleg az ügyintézésre jogosult tagja vagy alkalmazottja is képviselheti.

A törvény semmiféle rendelkezést nem tartalmaz arról, hogy az államot mint „entitást” bármelyik szervének alkal-

mazottja stb. képviselhetné. Ennek az a magyarázata, hogy az államnak mint a bűncselekmény sértettjének a jogait is a közvádoló gyakorolja a büntetőeljárásban. Az állam érdeke nem választható szét a közérdek és a magánérdek kategóriái szerint; az államot ért jogsérelem esetén tehát fogalmilag kizárt, hogy az igazságszolgáltatás folyamatába – a sértetti jogok gyakorlása címén, de ágazati, vagy éppen politikai érdekek érvényesítése végett – a Be. II–IV. fejezetében fel nem sorolt hatóságok is beavatkozhatnak. Ez értelemszerűen vonatkozik a pótmagánvádra, mint a magánérdek járulékos érvényesítésének eszközére is.

Amennyiben az állam valamelyik szerve pótmagánvádlóként is felléphetne, az állampolgárt védő alkotmányos elvek már nem érvényesülnének, ugyanis a pótmagánvádlóként fellépő államot nem kötnék az ügyész közvádloői jogait korlátozó, a terhelt jogainak védelmét biztosító alkotmányos kötöttségek. Így valójában az ügyész közvádloői hatásköre kerülne olyan állami szervekhez, amelyek nem függetlenek. A jogegységi indítványban kifejtettek elfogadása valójában az ügyész kizárólagos közvádloői jogkörének más állami szervek általi kisajátítását jelentené.

Az állam mint „entitás” képtelen a pótmagánvádról, illetve az ilyen eljárásban a jogi képviselőtől esetenként rendelkezni. Ezt csak a törvény tehetné meg, de ilyen norma nincs.

Mindezek alapján leszögezi, hogy az állam jogi képviselője útján kizárólag akkor léphet fel pótmagánvádlóként, ha valamelyik szervét magánjogi jogviszony alanyaként érte sérelem.

A legfőbb ügyész észrevétele utal az Alkotmánybíróság 14/2004. (V. 7.) AB határozatára, melynek egyik megállapítása szerint „(Az)... eljárás tisztességességét biztosító részgaranciák között felértékelődnek azok – az ügyészség alkotmányos szerepén alapuló – törvényi rendelkezések is, amelyek az ügyészt a közvádloői funkcióban is kötelezik a terhelt érdekeinek a védelmére”.

Kifejti továbbá, hogy az indítványozó javaslata szerinti megoldás dogmatikailag is hibás, emellett a jogalkotó hatáskörét is sérti.

Ezért elsősorban az indítványnak, mint a törvényben kizártnak a Be. 442. §-a (2) bekezdése a) pontja szerinti elutasítását indítványozza.

Másodsorban azt javasolja, hogy a jogegységi tanács az indítványnak az abban foglaltaktól eltérően adjon helyt, s mondja ki azt, hogy az állam nevében pótmagánvádlóként senki sem léphet fel, de ha az állami szervet magánjogi jogviszony alanyaként éri sérelem, gyakorolhatja a sértett jogait, tehát pótmagánvádlóként is felléphet.

III.

A Legfelsőbb Bíróság büntető jogegységi tanácsa az indítvány kapcsán előjáróban, abban a kérdésben foglalt

állást, hogy az adott esetben van-e helye „érdemi” jogegységi határozat hozatalának.

Erre vonatkozóan álláspontja a következő:

A Be. 439. §-a (1) bekezdése *a*) pontja értelmében jogegységi eljárásnak akkor van helye, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges. [A jogegységi határozat meghozatalát szükségessé tevő másik ok – Be. 439. §-a (1) bekezdése *b*) pontja – az adott esetben szóba sem kerülhet].

A jogegységi indítványban felvetett kérdés nem vitathatóan elvi jelentőségű, annak magas szintű megoldása szükséges.

Abból következően is, hogy a pótmagánvád intézményét a 2003. július hó 1. napján hatályba lépett 1998. évi XIX. törvény ötven évi szünet után vezette be, s az ezt követően eltelt idő rövidségére tekintettel, magával a pótmagánvaddal összefüggésben létező joggyakorlat nincs. Nem születtek olyan jogerős határozatok sem, amelyek az adott elvi kérdésben egymástól eltérően értelmezték a törvényt.

Ugyanakkor leszögezhető, hogy a pótmagánvád szabályozása a büntetőeljárásjog olyan új fejleménye, amely eddig egyértelműnek tartott fogalmaknak a korábitól eltérő értelmezését elvileg lehetővé teszik. Azt, hogy a büntetőeljárásban ki a sértett, az 1973. évi I. törvény (a korábbi Be.) 53. §-a (1) bekezdése és az 1998. évi XIX. törvény 51. §-a (1) bekezdése szó szerint azonosan határozza meg: „sértett az, akinek jogát, jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette”. A fogalmat ugyan eltérő szóhasználattal, de teljesen azonos tartalommal határozta meg az 1900. január 1-jétől hatályos 1896. évi XXXIII. tc. (Bp.) 13. §-a. Annyi eltérés mutatható ki csupán, hogy amíg a Bp. félnek csupán az ügyészséget, a fő- és pótmagánvádlót, valamint azt tekintette, aki ellen a bűnvádi eljárás folyik, addig a hatályos Be. a sértettet a büntetőeljárásban részt vevő személyek között tartja számon.

A több mint száz éves azonos szabályozás alapján mindaddig nem merült fel az értelmezés szükségessége abban a kérdésben, hogy a büntetőeljárásban ki lehet sértett.

A jogegységi indítvány felveti azonban azt a lehetőséget, hogy az e körben egységes korábbi jogértelmezés vitathatóvá válik.

Erre figyelemmel a jogegységi tanács – a Legfelsőbb Bíróság büntető jogegységi tanácsának 4/2002. számú határozata 1. pontjában kifejtettekkel összhangban – megállapította, hogy a Be. 439. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja alapján helye van jogegységi határozat hozatalának.

A jogegységi tanács leszögezi, hogy a jelen eljárás tárgya kizárólag annak a kérdésnek a megvizsgálása és eldöntése, hogy az állam vagyoni sérelmével járó bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban van-e helye pótmagánvádnak.

A jogegységi indítványban felvetett kérdés érdemét illetően a jogegységi tanács szükségesnek tartja arra utalni, hogy a pótmagánvád a magyar büntetőeljárásjogban nem új jogintézmény. Az 1896. évi XXXIII. tc. (Bp.) 2. és 42. §-a széles körben elismerte a pótmagánvád lehetőségét, s ezek a szabályok 1954-ig a büntetőeljárásjog részei voltak.

A Magyar Királyi Kúria több döntésében is állást foglalt arról, hogy van-e helye pótmagánvádnak azokban az esetekben, amikor a bűncselekmény az állam vagyoni érdekeit sértette.

A Kúria ítélkezési gyakorlatának a lényege az alábbiak szerint foglalható össze:

Az állam (ill. állami szerv) sérelmére elkövetett vagyoni elleni bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban van helye pótmagánvádnak (K. 7893/1922., 3769/1937.). Azokban az esetekben viszont, amikor az állam finansziális, fiskális érdekeit sértő bűncselekményről van szó, nincs. Az utóbbira példaként hozható fel az a határozat, amely leszögezte, hogy adócsalási ügyben a vád képviselőjére kizárólag az ügyészség hivatott, a pótmagánvádlói jogkör a pénzügyi hatóságot nem illeti meg (B.484/1937.). Ez esetben azonban ezért volt kizárt a pótmagánvád, mert maga az eljárási törvény hatalmazta fel a vád kizárólagos képviselőjére az államügyészt.

A legfőbb ügyész észrevételében kifejtett nézet valójában nagy hasonlóságot mutat a Kúria által kialakított ítélkezési gyakorlattal.

A Kúria azonban a jelenlegitől lényegesen eltérő alkotmányos helyzetben alakította ki az ismertetett álláspontot.

Az ügyészség alkotmányos közjogi helyzete azóta alapvetően megváltozott. Míg korábban a Kormányának volt alárendelve, ma a végrehajtó hatalomtól – közigazgatástól – teljesen elkülönülő független szervezet, amelynek alávetettsége még az Országgyűléstől is viszonylagos.

Az Alkotmánybíróság a 3/2004. (II. 17.) AB határozata 2. pontjában leszögezte, hogy a legfőbb ügyész és az ügyészség nincs alárendelve az Országgyűlésnek. A legfőbb ügyész ezért sem közvetlenül, sem közvetve nem utasítható valamely meghatározott tartalmú egyedi döntés meghozatalára vagy megváltoztatására. Az Alkotmánybíróság a határozat indokolásában rámutatott arra is, hogy a közbiztonságra üldözendő bűncselekmények esetén a vádemelésről vagy annak elejtéséről – a magánvád és a pótmagánvád törvényben meghatározott eseteit kivéve – kizárólag az ügyészség dönthet. Ezt a döntést más szerv – így sem az Országgyűlés, sem annak (vizsgáló) bizottsága nem vizsgálhatja.

Az ügyészségnek a fentiek szerint vázolt széles körű függetlensége viszont szükségessé teszi a pótmagánvádlói jogok elismerését, az állami vagyoni sérelmével járó bűncselekmények miatt indított büntetőeljárásban is. Az ügyészségnek bármely okra vagy körülményre visszavezethető tévedése vagy mulasztása e nélkül ugyanis orvosolhatatlan

lenne. A jogalkotó ezt is szem előtt tartva vezette be ismét a pótmagánvád intézményét. Ezzel szűkítette az ellenőrizhetetlen hatalom körét, eleget téve a jogállami követelményeknek.

Ezzel áll összhangban a törvény miniszteri indokolása is, amely szerint „a hatósági tétlenség és tárgyyszerűtlen eljárás talán legfontosabb korrekciós eszköze a pótmagánvád intézménye”.

A Be. rendelkezéseire és az eddig kifejtett érvekre tekintettel a jogegységi tanács a jogegységi indítványnak helyt adott.

A pótmagánvád megengedhetősége kérdésében nem lehet ugyanis döntő szempont, hogy az államot a vagyoni sérelem milyen jellegű bűncselekmény eredményeként érte.

A pótmagánvád előterjesztésére – a törvényben írt feltételek mellett – a sértett jogosult.

A sértett fogalmát a büntetőeljárás törvény egyértelműen határozza meg. Ezen eljárásban a Be. 51. §-a (1) bekezdése szerint sértett az, akinek jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. A Be. 53. §-a (1) bekezdése meghatározza azokat az eseteket, amikor a sértett pótmagánvádlóként léphet fel. A büntető anyagi jog szabályait is figyelembe véve leszögezhető, hogy sértett lehet természetes személy, jogi személy, és lehet az állam is. A Ptk. 28. § (1) bekezdése értelmében az állam – mint a vagyoni viszonyok alanya – jogi személy. Nem szorul bővebb indokolásra, hogy e vagyoni viszonyok bűncselekménnyel oksági kapcsolatban is sérülhetnek. Az eljárási törvénynek nincs olyan tételes rendelkezése, de a Be. hivatkozott előírásaiból olyan következtetés sem vonható le, mely szerint e sértetti kör valamelyikének bármely eljárási joga korlátozható, sőt elvonható lenne. Azokban az esetekben, amikor a törvényalkotó a pótmagánvadat szükségtelennek ítélte, azt tételes rendelkezéssel kizárta [pl. Be. 474. § (5) bekezdés, katonai bűncselekmény miatt folytatott eljárásban].

Ebből pedig az következik, hogy az államot is megilletik mindazok a jogok, amelyeket a törvény a sértettek számára biztosít, amennyiben vagyoni jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sérti, vagy veszélyezteti. Így – természetesen képviselője útján – pótmagánvádlóként is fel léphet.

A legfőbb ügyész észrevétele tévesen tulajdonít jelentőséget annak, hogy az államot a közhatalom gyakorlójaként vagy „magánjogi jogviszony alanyaként” érte-e sérelem. A büntetőeljárásban – amennyiben sértett – az állam soha sem a közhatalom gyakorlójaként, hanem a büntetőeljárásjogi jogviszony szereplőjeként jár el. Ebben a minőségében közhatalmi jogosítványai nincsenek, nincs több joga, mint bármely más sértettnek, de eltérő törvényi rendelkezés hiányában kevesebb sem lehet.

Az állam vagy bármely szerve, amikor bűncselekmény sértettjeként a büntetőeljárás alanyává válik, nem a hatósági jellegével él, ugyanolyan sértett, mint bárki más. Ezért

helytelen az az érvelés, mely szerint a pótmagánvádlóként fellépése esetén két állami szerv vitájáról kellene a bíróságnak döntenie. Az állam, ha a büntetőeljárásban sértettként szerepel, nem hatóság, hanem a büntetőeljárásban részt vevő személyek (Be. V. fejezete) egyike.

Az ügyészség és más sértettként fellépő állami szerv vitájára a büntetőeljárásban ténylegesen eddig is sor kerülhetett. (Pl. ha a magánfél és az ügyészség álláspontja eltér a bűncselekménnyel okozott kár összegszerűségét illetően.)

Az ügyészség mint közvádló – a magánvadás eljárás esetét kivéve – természetes személyek érdekeit is érvényesíti, s ez az említettek büntetőeljárás jogait semmiben sem korlátozza. Éppen ezért téves az a nézet, mely szerint kizárólag az ügyészség gyakorolhatja a sértett jogait abban az esetben, ha az államot mint a közhatalom gyakorlóját éri sérelem, s ezért nincs helye pótmagánvádnak. A sértettnek a törvény szerint számos más eljárási joga van a pótmagánvádlóként fellépésén túl is. Az indítvány érveinek elfogadása esetén kérdés: a további sértetti jogok miként érvényesülnek.

Téves az az álláspont is, melynek végső eredménye szerint a gazdasági bűncselekmények esetében nincs, a vagyoni elleni bűncselekmények esetében pedig van helye pótmagánvádnak, ha az állam a sértett. A legfőbb ügyész érvelése szerint a gazdasági bűncselekmények esetén a pótmagánvád azért is kizárt, mert a pótmagánvádló a büntetőeljárásjog rendszerében magánérdeket érvényesít. A köztulajdon sérelmére elkövetett vagyoni elleni bűncselekmények esetében azonban nyilvánvalóan nem csupán magánérdekről, hanem közérdekről van szó. Azáltal, hogy az állam – egyes szervei útján – pótmagánvádlóként léphet fel, a sértett jogait gyakorolhatja, s ez nem jár együtt a közvádlói jogkör kisajátításával, az így fellépő állami szerv nem válik az „ügyben eljáró hatósággá”.

Megjegyzi a jogegységi tanács, hogy az ügyész közvádló jogköre a törvény rendelkezése folytán nem kizárólagos (magánvád, pótmagánvád).

A legfőbb ügyész érvelése – a kifejtetteken túl – nincs összhangban az Alkotmány rendelkezéseivel és az Alkotmánybíróság döntéseivel sem.

A gazdasági bűncselekmények zöme, így különösen a Btk. 310. §-ában szabályozott adó- és társadalombiztosítási csalás, azon túl, hogy a gazdálkodás rendjét sértik vagy veszélyeztetik, a tulajdoni, vagyoni viszonyok sérelmével is járnak. Az adócsalás nem csupán az állami pénzgazdálkodás rendjét támadja, az adóbevétel csökkentése révén egyúttal a közvagyonot is károsítja.

Az Alkotmánybíróság több döntésében is állást foglalt az Alkotmány 9. §-a (1) bekezdésének értelmezésében, illetve az Alkotmány által elismert köz- és magántulajdon közötti egyenlő elbánás biztosítása érdekében 21/1990. (X. 4.), 7/1991. (II. 28.), 27/1991. (V. 20.), 6/1992. (I. 30.).

E határozatok kiemelten hangsúlyozzák a fent említett tulajdoni formák közötti egyenjogúságot, s különösen az egyenjogúságból eredő egyenlő védelmet. Az adócsalás (és más gazdasági bűncselekmények) szankcionálásával a törvényhozó a kifejtettek szerint a köztulajdont is védi, és a büntetőeljárás jog biztosítja a védelem érvényesülését, kereteit. A pótmagánvád intézménye biztosítja ezeket az eljárásjogi kereteket abban az esetben, ha a közvádlo ezt nem teszi meg.

Ebből pedig levonható: a különböző tulajdoni formák egyenjogúságából következő egyenlő védelem alkotmányos elve sérülne abban az esetben, ha az állam sértetti jogait (így a pótmagánváddhoz való jogát) jogértelmezéssel korlátozná a Legfelsőbb Bíróság.

Ez az elv egyébként más jogterület keretei között felmerült jogvitában is kifejeződött. A Legfelsőbb Bíróság a Gfv.X.31.639/2001. számú határozatában leszögezte, hogy „a jogerős ítélet azon álláspontja, amely szerint az alperes (az állam) a vagyoni viszonyok körében korlátozott jogalanyisággal rendelkezik, sérti az Alkotmány 9. §-a (1) bekezdését és 70. §-a (1) bekezdését”.

A Legfelsőbb Bíróság büntető jogegységi tanácsa megállapította tehát: az állam vagyoni érdekeit sértő vagy veszélyeztető bűncselekmények megvalósulása esetén a pótmagánvád soha nem zárható ki, ha annak a Be.-ben megfogalmazott törvényi feltételei megvalósultak.

Ezekben az esetekben az államot az a szerve képviseli pótmagánvádlóként, amelynek érdekkörében a bűncselekmény sérelmet vagy veszélyhelyzetet idézett elő. Ez a szerv lehet állami vállalat (Ptk. 31. §-a) egyéb állami gazdálkodó szerv (Ptk. 35. §-a), vagy költségvetési szerv. A pótmagánvádat az e szervek képviseletére jogosult személy [Ptk. 31. §-a (6) bekezdése és 36. §-a (2) bekezdése] terjesztheti elő.

A jogegységi tanács nem vizsgálta és nem foglalt állást azonban az esetekben, amikor a bűncselekmény az állam nem vagyoni sérelmével járt.

A Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa a Be. 443. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben elvi kérdésben kifejtett iránymutatásával kívánta előmozdítani a sértett fogalmával kapcsolatban az ítélkezési gyakorlatban kialakult bírói jogértelmezés egyöntetűségét.

A Legfelsőbb Bíróság büntető jogegységi tanácsának határozata a Be. 442. § (3) bekezdésén, továbbá a Be. 443. § (1) bekezdésén, és a 445. § (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2004. szeptember 13.

Dr. Rabóczki Ede s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Édes Tamás s. k.,
előadó bíró

Dr. Bíró András s. k.,
bíró

Dr. Horváth Ibolya s. k., *Dr. Kaposvári Bertalan* s. k.,
bíró bíró

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országos Választási Bizottság

123/2004. (IX. 23.) OVB

határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva Somsák Á. László által a Magyar Nyugdíjasok Pártja képviseletében benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve hitelesítésének tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

Indokolás

Somsák Á. László 2004. szeptember 9-én országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e Ön, hogy a minimálnyugdíj a mindenkori nyugdíjas létminimum összegére (KSH: 35 000 Ft) legyen felemelve, és az e feletti nyugdíjakat ennek figyelembevételével arányosan emeljék?”

Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a feltett kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadálya nincs.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a Ve. 117. § (1) bekezdésén, valamint 118. § (3)–(5) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
124/2004. (IX. 23.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva dr. Gyenesei István által a Harmadik Oldal Magyarországiért Egyesület képviseletében benyújtott országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő íve hitelesítésének tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címelve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

Indokolás

Dr. Gyenesei István 2004. augusztus 26-án országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés tűzze napirendjére és vitassa meg egy új, magyar Alkotmány kidolgozásának szükségességét?”

Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a feltett kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadálya nincs.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 17. §-án, valamint 18. §-án; a Ve. 117. § (1) bekezdésén, 118. § (3)–(5) bekezdésén, 131. §-án, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
125/2004. (IX. 23.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Pomeisl András József által benyújtott országos nép-

szavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve hitelesítésének tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címelve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

Indokolás

Pomeisl András József 2004. szeptember 9-én országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e ön, hogy a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény jelenleg hatályos 5–6. §-a helyére az alábbi rendelkezés lépjen?”

»5. § (1) A Magyar Köztársaság a fogantatástól kezdve elismeri és védi a magzati korban lévő ember élethez és emberi méltóságához fűződő jogát.

(2) A jogalkotó a magzati korban lévő ember életének büntetőjogi védelmét a magzati korban lévő ember életállapotának sajátosságai miatt az általános szabályoktól eltérően is szabályozhatja.

6. § (1) Magzatelhajtás (Btk. 169. §) miatt nem büntethető az anya, illetve az anya kérelmére, foglalkozása körében eljáró egészségügyi dolgozó, ha

a) a magzat kihordása az anya életét veszélyeztette, vagy

b) a magzat kihordása az anya súlyos és maradandó egészségromlását, testi sérülését okozhatta, feltéve, hogy a magzat életkora nem haladta meg a 12. hetet, vagy

c) a magzat a szülési élettal össze nem egyeztethető rendellenességben szenvedett, vagy

d) a magzat súlyos és maradandó egészségromlásának, testi fogyatékoságának valószínűsége az 50%-ot elérte, és a magzat életkora nem haladta meg a 18. hetet, illetve a károsodás valószínűsége elérte a 90%-ot, és a magzat életkora nem haladta meg a 24. hetet, vagy

e) a magzat az anya sérelmére elkövetett, erőszakos nemi erkölcs elleni bűncselekmény folytán fogant, feltéve, hogy a magzat életkora nem haladta meg a 12. hetet, vagy

f) az anya a magzatelhajtás időpontjában súlyos válsághelyzetben volt, feltéve, hogy a magzat életkora nem haladta meg a 12. hetet.

(2) Súlyos válsághelyzet a fogantatást követően bekövetkezett, a fogantatás időpontjában előre nem látható, az anya életkörülményeiben negatív változást előidéző körülmény folytán létrejött helyzet, amelyben – megszületése esetén – a gyermek saját családjában történő nevelése,

gondozása akkor sem lenne biztosítható, ha a gyermek szülei és tartásra kötelezett hozzátartozói mindenben úgy járnának el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

(3) A bíróság a magzatelhajtás elkövetőjét, illetve azt a szülőt, illetve a gyermek megszületése esetén tartására köteles hozzátartozót, akinek az (1) bekezdésben meghatározott mentesülési ok bekövetkezte felróható, az ügyész kötelezően előterjesztendő indítványa alapján az állam javára marasztalja a gyermek megszületése esetén a gyermeket 18. éves koráig megillető tartásdíj összegében.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott személy nem részesülhet abból a hagyatékából, amely – megszületése esetén – a gyermekre szállt volna.«”

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányával kapcsolatban megállapította, hogy az

nem felel meg a 34/2002. (XII. 23.) BM rendeletben meghatározott, az országos népszavazás kezdeményezéséhez, illetve népi kezdeményezéshez felhasználható aláírásgyűjtő ív mintájának. A törvényben meghatározott adattartalomtól való bármilyen eltérés – figyelemmel az Alkotmánybíróság 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában foglaltakra – nem megengedett, ezért az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a Ve. 117. § (1) bekezdésén, valamint 118. § (3)–(5) bekezdéseiben, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyon Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseltek közleményeit. Fizetett hirdetésként – akár színes oldalakon is – helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2004. május 1-jétől az Európai Unió hivatalos nyelveként magyarul is megjelenik. A hivatalos lap L és C sorozatból áll.

Az L (Legislation) sorozatban kerülnek kiadásra az Európai Unió hatályos jogszabályai, az ún. elsődleges jogforrások (alapító szerződések, csatlakozási szerződések, társulási szerződések), továbbá az alábbi jogforrások: *rendeletek, irányelvek, határozatok*.

Az EU Hivatalos Lapjában történő közzétételt követően az évfolyam és a kötet számára, valamint a megjelenés dátumára hivatkozással, cím szerint, 2004. május 1-jétől folyamatosan tájékoztatást adunk a hivatalos lap L kiadásaiiban megjelenő jogi aktusokról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő **Hivatalos Értesítőben**.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címen, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2004. évi éves előfizetési díja: 10 764 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Telefon/fax: 267-2780.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2004. évi előfizetési díj fél évre 5382 Ft áfával

egy évre 10 764 Ft áfával

Számlát kérek a befizetéshez.

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik — többek között — a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2004. évre: 16 836 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlönypoltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

Előfizetési díj egy évre: 16 836 Ft áfával.

fél évre: 8 418 Ft áfával.

Csekket kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

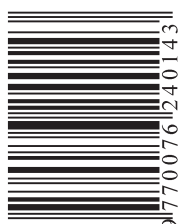
A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

04135

9770076240143

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2004. évi éves előfizetési díj: 73 140 Ft. Egy példány ára: 161 Ft 16 oldal terjedelemben, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

04.2473 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.